

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין :

התובע הצבאי הראשי – המערער (ע"י ב"כ, סרן טומי מאירי)

נגד

XXX/ק סגן ה' נ' – המשיבה (ע"י ב"כ, סרן נתנאל יעקב-חי)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי לתעבורה במחוז שיפוטי המטכ"ל שניתן בתיק מטכ"ל (תעבורה) 17/17 (רס"ן מיכל אמברס-שחר – שופטת) ביום 31.7.2017. הערעור (קולת העונש) התקבל.

פסק-דין

כללי

1. המשיבה, סגן ה' נ', הורשעה על-פי הודאתה בעבירה שעניינה נהיגה במהירות העולה על המותר, לפי תקנה 54(א)(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, בכך שנהגה בדרך עירונית, המחברת בין כיכר מחנה גלילות לבין הצומת הסמוך לקרית שאול, שבה המהירות המותרת היא 50 קמ"ש, במהירות של 99 קמ"ש, כלומר במהירות העולה ב-49 קמ"ש על המותר.
2. בית הדין קמא הנכבד השית על המשיבה עונש של שבעים (70) ימי פסילת רישיונות נהיגה צבאיים ואזרחיים בפועל, לצד קנס בסך 400 ש"ח, תשעים (90) ימי פסילת רישיונות נהיגה על תנאי למשך שנתיים ועשרה (10) ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים לבל תעבור עבירה שעניינה נהיגה במהירות העולה ביותר מ-40 קמ"ש על המותר.
3. התביעה לא השלימה עם מידת העונש ועתרה לקבוע מתחם עונש הולם חמור מזה שנקבע על-ידי הערכאה קמא, ובהתאמה להורות על החמרה בעונש פסילת הרישיונות בפועל.

גזר-דינו של בית הדין קמא

4. בית הדין קמא הנכבד עמד על חומרתה של העבירה, במיוחד משהמדובר בחריגה "כה גבוהה ומופרזת מן המהירות המותרת", ועל הסכנה הכרוכה בנהיגה במהירות שכזו, בשל החשש מפני אובדן השליטה ברכב והסיכון הניבט מכך לחייהם של כלל משתמשי הדרך. לאחר מכן, בתן בית הדין את נסיבות המקרה, תוך שציין כי פוטנציאל הסיכון במקרה זה היה רב "לנוכח מאפייניה של דרך זו שבה, ישנה תנועה איטית יחסית של כלי רכב, הולכי רגל, רוכבי אופניים ועוד, ובקרבתו של מחנה צבאי גדול" וכי מהירות הנסיעה "לא הותאמה בנסיבות העניין לתנאי הדרך". מנגד, נתן בית הדין קמא דעתו לסיבות שהביאו את המשיבה לביצוע העבירה, וקבע, כי נתן אמון בטענת המשיבה כי מיהרה לבדיקה רפואית של אמה, זאת אף שהמדובר בטענה כבושה, שלא נתמכה באישורים כנדרש, אף כי העניק משקל מוגבל לעניין זה במכלול שיקוליו. כן ראה בית הדין קמא להעניק משקל מסוים "להנחה של הנאשמת כי סברה בטעות שאין מדובר בקטע דרך המוגבל במהירות של 50 קמ"ש" אף שהוסיף וקבע כי "מדובר במי שעושה שימוש בקטע דרך זה, על בסיס יומיומי בשלוש השנים האחרונות, ומוטלת עליה החובה להכיר את חוקי התנועה בקטע הדרך שמוביל אותה ליחידתה מדי יום". בהמשך סקר בית הדין את הפסיקה הנוהגת במקרים דומים, אף כי ככלל, פירט אודות פסקי-דין המתייחסים לחריגת מהירות בנסיעה בדרך בינעירונית. בהינתן כל אלו קבע את מתחם העונש ההולם בין 50 ל-150 ימי פסילה בפועל.

5. בבואו לקבוע את עונשה של המשיבה בתוככי מתחם העונש ההולם, התחשב בית הדין קמא בהודאתה, בשיהוי בן 9 חודשים ממועד ביצוע העבירה ועד להגשת כתב האישום, בעברה התעבורתי הנקי, בותק נהיגתה – כשמונה שנים, בכך שהמדובר בקצינה ערכית ומסורה ובהתחשב בנסיבותיה האישיות.

ערעור התביעה על קולת העונש

6. התביעה הצבאית עתרה להחמיר במתחם העונש שנקבע וכן להורות על החמרה בעונש הפסילה שהושת על המשיבה. נטען, כי אין בעונש אשר הושת כדי להלום את הסיכון הרב אשר נגרם ממעשה העבירה, במיוחד נוכח היות העבירה מבוצעת בדרך עירונית ומשכך חרג בית הדין קמא מתפקידו במניעת הקטל בכבישים. עוד נטען, כי נהיגה במהירות כה גבוהה אינה נעשית בהיסח הדעת "אלא תוך מודעות לחריגה וזלזול בהוראות החוק". כן נטען, כי שגה בית הדין קמא עת ייחס משקל לטענתה של המשיבה בדבר היעדר מודעותה לכך שהיא נהגה בדרך עירונית, וזאת משנסעה בדרך

זו במשך שלוש שנים, כך שאין זה סביר כי לא נתנה דעתה לתמרור הקיים במקום. התביעה טענה אף כנגד המשקל הרב שנתן בית הדין קמא, בעת גזירת העונש, לנסיבותיה האישיות של המשיבה, וכי בנסיבות העניין, לאור הסיכון הרב שיצרה המשיבה בהתנהגותה, נדחקות אלו לקרן פינה. לבסוף נטען, כי "האינטרס הציבורי בדמות שמירה על ביטחון המשתמשים בדרך ושיקולי הרתעה גוברים על צרכי יחידתה", זאת אף בשל הדוגמא שצריכה המשיבה, בהיותה קצינה, ליתן לפקודיה.

עמדת ההגנה

7. מנגד, סמכה ההגנה את ידיה על גזר-דינו של בית הדין קמא, ועתרה שלא אתערב בו. נטען, כי בנסיבות הייחודיות של העבירה במקרה זה, ועל אף המהירות הגבוהה בה נסעה המשיבה, מידת החומרה שיש לייחס למעשה פוחתת, בהינתן כי אין המדובר בנהיגה בעיבורה של עיר, אלא באזור המוגדר כדרך עירונית, אך מסביבו שטחים חקלאיים, באופן שהסיכון הנשקף מהמעשה הוא פחות. כן נטען, כי מתחם העונש שנקבע, מתאים לנסיבות המקרה ואינו חורג, בוודאי שלא באורח המחייב התערבות, ממתחם העונש ההולם. עוד נטען, כי תמהיל הענישה שהושת מתחשב במידה הנכונה בכלל השיקולים הרלוונטיים ויש בו, כשלעצמו, חומרה לא מבוטלת, ולפיכך, אין להחמיר בעונש אף מעבר לכך.

דיון והכרעה

8. לבית הדין הצבאי תפקיד ראשון במעלה במלחמתו של צה"ל במיגור תאונות הדרכים לשם שמירה על חייהם של משתמשי הדרך. יפים לעניין זה קביעותיו בע"ת/17/2 סמ"ר מזרחי נ' התובע הצבאי הראשי (2017):

"על בית דין זה מוטל תפקיד משמעותי במלחמת החורמה במיגור הקטל בכבישים. נפסק, כי 'המהירות הגבוהה פוגעת במידה ניכרת ביכולתו של הנהג לנקוט אמצעי זהירות ולהגיב כנדרש על מכשולים פתאומיים בדרך. מכאן, בעיקר, הסיכון הרב הנשקף ממנה' (ע"ת/16/42 התובע הצבאי הראשי נ' רס"ל צוברי (2016)). אשר על כן, על הענישה להלום את הסיכון הרב הגלום בנהיגה במהירות כה גבוהה".

9. חומרת העבירה בעניינה של המשיבה בולטת ועל מדיניות הענישה לבטא חומרה זו, על דרך של הכבדת עונש הפסילה במקרים המתאימים. עניינה של המערערת מהווה מקרה שכזה. המדובר במי אשר נסעה באותה הדרך במשך שלוש שנים ויש לתמוה על כך שחוקי הדרך במקום ובכלל זאת מהירות הנסיעה המותרת בה, לא היו ידועים לה כל אותה עת. בכך יש להעיד על זלזול בוטה בחובותיה כמשתמשת בדרך ועל הסיכון

הרב הניבט מכך. זאת ועוד, כבר נפסק כי "נהג המעז לנהוג במהירות כה רבה צריך לדעת כי אם ייתפס, צפוי הוא להיענש בחומרה רבה. אף הפסיקה לאורך השנים שבה ומדגישה את הצורך להילחם בנהגים מסוכנים ופורעי חוק על דרך של הרחקתם מהכביש לזמן ממושך" (ע"ת/42/13 התובע הצבאי הראשי נ' סמל סמך (2013); וראו גם ע"ת/10/14 סא"ל שחר נ' התובע הצבאי הראשי (2014)).

10. בענייננו המדובר במי אשר נסעה במהירות כפולה מהמהירות המותרת באותה דרך. הסיכון מנהיגה שכזו ברור ואין צורך להכביר בו מילים. זאת ועוד, עסקינן בדרך עירונית, אשר אף אם בצדדיה שטחים חקלאיים, הרי שעל-פי קביעות בית הדין קמא, היא מצויה בסמוך לבסיס צבאי גדול, כך שטענת ההגנה שלפיה אין במקום תנועת עוברי דרך אינה יכולה להתקבל. טענה זו אף ניצבת בסתירה לאמור במכתבו של רמ"ד מעברים במקמצ"ר בו צוין, כי "הכביש מהווה נקודת גישה ויציאה ראשית ללא מעט ממשרתי מחנות גלילות".

11. במצב דברים זה, ועל אף נקודות הזכות העומדות למשיבה ואשר פורטו על-ידי בית הדין קמא, שוכנעתי כי יש לקבל את ערעור התביעה משאין בעונש הפסילה שהושת, כדי להלום את חומרת המעשה והסיכון הניבט ממנו. עם זאת, משאין דרכה של ערכאת הערעור למצות את מלוא חומרת הדין בקבלה ערעור תביעה, הריני קובעת כי עונש הפסילה שהושת על המשיבה יעמוד על 100 ימים. אין שינוי ביתר רכיבי הענישה.

ניתן והודע היום, י"ד באלול התשע"ז, 5 בספטמבר 2017, בפומבי ובמעמד הצדדים.

מאיה הלר, אל"ם
שופטת בית הדין הצבאי
ל ע ר ע ר י ם

חתימת המגיה: _____ העתק   נאמן   למקור
סגן   קורל   מכני
קצינת   בית   הדין
תאריך: _____